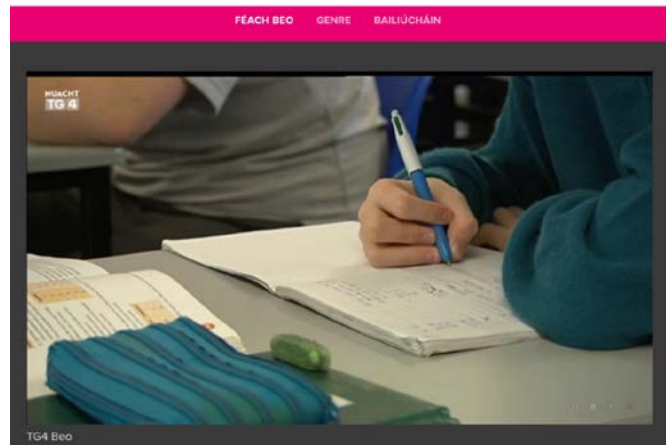

Ardchaighdeán acadúil

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi chumas dhéagóirí na hÉireann in ábhair scoile áirithe. An féidir leat Gaeilge a chur ar na focail seo sula seinnfear an mhír?

1. capable, able _____
2. economic co-operation _____
3. put together _____
4. disadvantaged backgrounds _____
5. immigrant backgrounds _____
6. average _____
7. of a high ability _____
8. technological resources _____
9. above, over _____
10. evaluation _____

Anois, féach ar an tuairisc agus aimsigh an leagan Gaeilge de na focail sin inti.

Ceist 2

Céard a bheidh faoi chaibidil sa mhír, meas tú? Pléigh na tuairimí atá agat leis an duine in aice leat. An bhfuil sibh ar aon intinn faoi ábhar na míre?

Ceist 3

Féach ar an tuairisc faoi dhó agus ansin scríobh achoimre ghearr ar ábhar na míre. Bíodh na figiúirí seo san áireamh agat freisin:

157 agus 327

An raibh an achoimre a scríobh tú cosúil leis an gceann a scríobh an duine in aice leat?

Ceist 4

An tuiséal ginideach uatha + an t-alt

Éist leis an tuairisc arís agus breac síos gach sampla a chloiseann tú inti den tuiséal ginideach, uimhir uatha.

Ceist 5 ‘... ón Eastóin...’ agus ‘...ón Fhionlainn...’

Cad iad na tíortha a bhfuil teorainn acu leis na tíortha thuas?

Cad a thabharfá ar dhuine ó na tíortha sin?

Ceist 6 Tháinig figiúirí eile aníos sa tuarascáil nár pléadh sa mhír. Pléigh na figiúirí eile seo leis na daoine i do ghrúpa:

Ní dúirt ach 61% de dhéagóirí na hÉireann go raibh siad sásta lena saol. Dúirt 67% de bhuachaillí go raibh siad sásta, ach ní dúirt ach 55.5% de chailíní go raibh siad sásta lena saol.

Cén fáth a bhfuil sé sin amhlaidh, dar libh?

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

1. capable, able	<i>ábalta</i>
2. economic co-operation	<i>comhar eacnamaíochta</i>
3. put together	<i>curtha i dtoll a chéile</i>
4. disadvantaged backgrounds	<i>cúlraí faoi mhíbhuntáiste</i>
5. immigrant backgrounds	<i>cúlraí inimirceacha</i>
6. average	<i>meán</i>
7. of a great ability	<i>ar ardchumas</i>
8. technological resources	<i>áiseanna teicneolaíochta</i>
9. above, over	<i>os cionn</i>
10. evaluation	<i>measúnú</i>

Ceist 2

Tá an plé seo le déanamh sula seinntear an tuairisc.

Ceist 3

Féach an script.

Ceist 4

déagóirí **na tíre** x 2

ó thaobh **na léitheoireachta**

os cionn **an mheáin** x 2

ó thaobh **na heolaíochta**

daltaí **na tíre**

daoine óga **na tíre**

meán **an OECD**

os cionn **an mheáin**

Ceist 5

An Eastóin

- an Laitvia, Laitviach

- an Rúis, Rúiseach

An Fhionlainn

- an Rúis, Rúiseach

- an Iorua, Ioruach

- an tSualainn, Sualannach

Ceist 6

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin an topaic a phlé leis an rang iomlán.

Eimear Ní Chonaola

Tá déagóirí na tíre i measc na ndaltaí scoile is ábalta ó thaobh na léitheoireachta go hidirnáisiúnta. Agus, iad go mór os cionn an mheáin ó thaobh mata agus na heolaíochta. Sin de réir figiúirí nua ón Eagraíocht um Chomhar agus Fhorbairt Eacnamaíochta.

Peadar Mac Gaoithín

Léiríonn an clár idirnáisiúnta i measúnú daltaí atá curtha i dtoll a chéile ag an Eagraíocht um Chomhar agus Fhorbairt Eacnamaíochta, an OECD, go bhfuil an tír seo sa tríú háit san Aontas Eorpach agus sa cheathrú háit ar an iomlán, ó thaobh cumas léitheoireachta de. Níor éirigh ach le daltaí ón Eastóin agus ón Fhionlainn san Aontas Eorpach cruthú níos fearr ná daltaí na tíre seo. Agus, i ngach catagóir beagnach, chruthaigh daoine óga na tíre seo níos fearr ná meán an OECD – déagóirí ó chúlraí atá faoi mhíbhuntáiste agus ó chúlraí inimirceacha san áireamh.

Harold Hislop, Príomhchigire na Roinne Oideachais & Scileanna

Ní hamháin go bhfuil scóir an-ard acu, ach na mic léinn ar ardchumas, tá níos mó acu sin againne ná na tíortha eile. Agus, na mic léinn atá ar an taobh eile den liosta, a bhfuil deacrachtaí foghlama acu, tá uimhir níos lú againne de na daltaí sin ná na tíortha eile san OECD.

Moira Leydon, Ard-Rúnaí Cúnta, Cumann na Meánmhúinteoirí

Bhí na príomhoidí in Éirinn ag rá, i gcomparáid le príomhoidí sna tíortha eile - ní raibh go leor áiseanna teicneolaíochta acu. Ní raibh go leor cúnaimh teicneolaíochta acu sna scoileanna agus ní raibh go leor áiseanna múinteoireachta teicneolaíochta ag gach rang sa scoil. Ciallaíonn sin go bhfuil fadhb ann go fóill.

Peadar Mac Gaoithín

Tá dea-scéala ann fosta maidir le heolaíocht agus mata. Tá cumas dhéagóirí na tíre seo go mór os cionn an mheáin sna hábhair seo, cé go ndeir taighdeoirí go bhféadfaí feabhas a chur ar na figiúirí.

Breis is 5,500 dalta as 157 meánscoil sa tír seo a ghlac páirt sa staidéar. Ghlac 327 dalta as deich gcinn de Ghaelcholáistí agus meánscoileanna Gaeltachta páirt agus astu seo ba trí Ghaeilge a roghnaigh 76 dalta an measúnú a dhéanamh. Níor tugadh figiúirí faoi cad é mar a d'éirigh le scoileanna aonarach a deir an Roinn Oideachais.

Peadar Mac Gaoithín, Nuacht TG4.